

BACKGROUND REPORT

PRAGUEPRAŽSKÝ
STUDENTSTUDENTSKÝ
SUMMIT

UNESCO

Nemateriální dědictví lidstva

Autor: Linda Coufalová
Imprimatur: Vojtěch Bahenský, Bára Bečvářová
Jazyková úprava: Jakub Kopřiva, Lukáš Červinka
Grafická úprava: Jan Hlaváček

Model OSN

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XX. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2014

Asociace pro mezinárodní otázky
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

1 Úvod

Světové dědictví lze pro kontext Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) stručně definovat takto: „Prvky krajiny a hmotné či duchovní hodnoty, které pocházejí z minulosti a jejichž zachování pro budoucnost je ve veřejném zájmu.“¹ Je-li konkrétní památka označena jako „světové dědictví“ znamená to, že má význam nejen pro domovský stát, ale pro mezinárodní společenství jako celek a její poškození či zničení by znamenalo ztrátu pro celé lidstvo. Památky honosící se titulem světové dědictví tudíž patří všem lidem a je tedy povinností celého mezinárodního společenství o ně pečovat.² UNESCO se k povinnosti dohlížet na světové dědictví a chránit ho zavazuje již ve své ústavě.³

Za dobu své existence UNESCO vytvořilo pomocí mezinárodních smluv ucelený systém nástrojů pro ochranu světového materiálního i nemateriálního dědictví. Tento text vás blíže seznámí především s nemateriálním dědictvím a s tím, jak funguje jeho ochrana.

1.1 Historický kontext

V roce 1959 UNESCO zorganizovalo celosvětovou kampaň za záchranu ohrožených památek v Egyptě – šlo vůbec o první takto velkou sbírku svého druhu. Důvodem byla plánovaná stavba Vysoké asuánské přehrady na řece Nilu. Tento projekt, ačkoli měl pro ekonomiku a další fungování země velký význam, ohrožoval mnoho památek, které se nacházely na území, jež mělo být zaplaveno vodou.⁴ Největší a nejdůležitější z těchto památek byl chrám v Abú Simbel, který byl světovou raritou. UNESCO zorganizovalo celosvětovou sbírku na záchranu chrámu. Z vybraných peněz byla financována záchranná operace, při níž byl skalní chrám rozřezán a převezen na jiné, bezpečné místo, kde byl znovu složen a zpřístupněn veřejnosti.⁵ Jako reakce na úspěšnou záchranu chrámu v Abú Simbel byly i jinde ve světě založeny další mezinárodní sbírky na záchranu památek v ohrožení. Byly tak zachráněny

¹ Průřezové téma *Výchova ve vztahu ke kulturně historickému dědictví* [online]. [cit. 2. října 2013]. Dostupné z: <http://www.historickededictvi.cz/prurezove-tema-vychova-ke-vztahu-ke-kulturne-historickemu-dedictvi>.

² *World Heritage Information Kit* [online]. c2008 [cit. 30. července 2012]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-567-1.pdf>.

³ Ústava UNESCO získala své první signatáře už 15. listopadu 1945 (účinnou se stala o rok později po dosažení požadovaného počtu signatářů.) K dispozici na: http://portal.unesco.org/en/ev.php-UR_ID=15244&URL_DO_TOPIC&URL_SELECTION=201.html.

⁴ O'MEARA, David. *The Aswan Dam*. 1st edition. London: Faces, 2006. 23 p. ISSN: 0749-1387.

⁵ PERRY, Loni. *The Abu Simbel Relocation: Moving One of Egypt's Greatest Monuments* [online]. c2009 [cit. 2012/07/30]. Dostupné z: <http://suite101.com/article/the-abu-simbel-relocation-a169338>.

například italské Benátky, starověké město Mohendžorad⁶ v dnešním Pákistánu a indonéský chrámový komplex Borobudur⁷. V této době už UNESCO spolu s ICOMOS (Mezinárodní rada pro památky a sídla)⁸ připravovaly dokument, který měl zajišťovat ochranu kulturního dědictví.⁹

Na základě podnětů odborné veřejnosti byla ochrana přírodního dědictví spojena s ochranou kulturního dědictví a roku 1972 vstoupila v platnost¹⁰ Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.¹¹ Byla první svého druhu. Zabývá se ochranou památek, jejichž zachování pro budoucnost bylo ve veřejném zájmu. Úmluva byla při příležitosti svého dvacátého výročí doplněna ještě o články týkající se ochrany kulturní krajiny. Tou se rozumí „společné výtvořiny člověka a přírody.“¹²

Koncept světového dědictví se postupně rozšiřoval. Roku 2001 přibyla Úmluva o ochraně podvodního kulturního dědictví a konečně roku 2003 byla dohodnuta **Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví**. (dále jen Úmluva)¹³

2 Nemateriální kulturní dědictví

O důležitosti ochrany nemateriálního kulturního dědictví se diskutovalo již dlouho předtím, než byla sepsána samotná Úmluva. V různých dokumentech se státům doporučovalo, aby se jeho ochraně věnovaly lokálně. Nejvíce se tímto tématem zabývalo Doporučení UNESCO o ochraně tradiční a lidové kultury (1989), Všeobecná deklarace UNESCO o kulturní diverzitě

⁶Mohendžodaro (Pahorek mrtvých) bylo starověké město. Jedná se o jeden z klíčových pozůstatků harappské kultury.

⁷Borobudur je chrámový komplex mahájánového buddhismu v indonéském Magelangu.

⁸Jedna z odborných poradních organizací UNESCO.

⁹World Heritage Information Kit [online]. c2008 [cit. 30. července 2012]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-567-1.pdf>.

¹⁰BENUSAN, Emir. *The protection of cultural heritage artefacts in war-prone areas*. 1st edition. Paris: UNESCO World Heritage Center, 2011. 2 p.

¹¹Dostupné česky na: <http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/umluva-o-ochrane-svetoveho-kulturniho-a-prirodnio-dedictvi-unesco.pdf>.

¹²RÖSSLER, M. Protecting outstanding cultural landscapes. *The World Heritage Newsletter*, December 1993, no. 3, p. 15.

¹³Úmluva o zachování nemateriálního dědictví. In: Paříž, 2003. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/00009-CS-PDF.pdf>.

(2001)¹⁴ a Istanbulská deklarace (2002).¹⁵ Samotnou Úmluvu do roku 2005 ratifikovalo pouze 28 států, ale ke dni 15. 5. 2014 jich bylo již 161.¹⁶

V Úmluvě je nemateriální kulturní dědictví definováno v článku 2 takto: „*Nemateriálním kulturním dědictvím se rozumí zkušenosti, znázornění, vyjádření, znalosti, dovednosti, jakož i nástroje, předměty, artefakty a kulturní prostory s nimi související, které společenství, skupiny a v některých případech též jednotlivci považují za součást svého kulturního dědictví.*“¹⁷ V tomto článku Úmluva současně poukazuje na fakt, že nemateriální kulturní dědictví se ustavičně vyvíjí a přetváří v závislosti na prostředí a interakci s přírodou, což je jeho jedinečná vlastnost, již nesmí být bráněno. Zároveň Úmluva upozorňuje, že prvek,¹⁸ aby byl považován za nemateriální kulturní dědictví, nesmí být v rozporu se stávajícími standardy mezinárodních lidských práv, zásadami vzájemné úcty mezi společenstvími, skupinami i jednotlivci a se zásadami trvale udržitelného rozvoje. V Úmluvě je rovněž stanoveno vytvoření Reprezentativního seznamu nemateriálního dědictví lidstva (dále jen Reprezentativní seznam), a že pro zapsání na něj je třeba prokázat důležitost zachování prvku pro udržení kulturní diverzity, čímž se nemateriální kulturní dědictví liší od ostatních typů dědictví. V praxi tedy nominace nemusí prokazovat jedinečnost prvku/památky ve světovém měřítku). Naopak pro zapsání na seznamy ostatních typů dědictví je toto jedním z nejdůležitějších kritérií.

Úmluva předpokládá vytvoření dvou seznamů. Již výše zmíněný Reprezentativní seznam a Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího okamžitou záchranu. Zapsání na první seznam je prestižní záležitostí, k dnešnímu dni je na něm zapsáno 314 prvků¹⁹, zatímco zapsání na seznam druhý je většinou posledním krokem, který státy podstupují ve snaze o záchranu památky a jsou na něm zapsané prvky, pro jejichž zachování je nutné učinit velmi rychle a náročné kroky.²⁰ Na tomto seznamu je k dnešnímu dni zapsáno 38 prvků.²¹

¹⁴Dostupné česky na: http://www.mkcr.cz/assets/zahranicni-vztahy/unesco/deklarace/V_eobecn_deklarace_UNESCO_o_kulturn_diversit.doc.

¹⁵Dostupné česky na: http://www.mkcr.cz/assets/zahranicni-vztahy/unesco/deklarace/Istanbulsk_deklarace.doc.

¹⁶Seznam států na: <http://www.unesco.org/eri/la/convention.asp?KO=17116&language=E>.

¹⁷Úmluva o zachování nemateriálního dědictví, *loc. cit.*

¹⁸Vzhledem k povaze nemateriálního kulturního dědictví se často používají i pojmy jako „památky“ nebo „praktika“.

¹⁹ Seznam dostupný zde: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

²⁰Úmluva o zachování nemateriálního dědictví. In: Paříž, 2003. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/00009-CS-PDF.pdf>.

²¹ Seznam naleznete zde: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

UNESCO současně vytváří i Registr osvědčených postupů ochrany, ze kterého mohou státy čerpat inspiraci, jak chránit nemateriální kulturní dědictví a zároveň sdílet své postupy.²²

Nemateriální dědictví má pět domén, kterým bude věnována pozornost v kapitole 3.

2.1 Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva

V roce 2001 UNESCO ve Všeobecné deklaraci UNESCO o kulturní rozmanitosti rozhodlo o zapisování prvků na Seznam mistrovských děl, jelikož mezinárodní společenství došlo k závěru, že je třeba chránit nemateriální kulturní dědictví stejnou měrou, ne-li více, jako doposud chránilo dědictví materiální.²³ Po sepsání Úmluvy vznikl Reprezentativní seznam, nicméně bylo třeba počkat, až dostatek států Úmluvu ratifikuje, a proto se pokračovalo v zapisování památek na Seznam mistrovských děl. V roce 2005 byl proveden poslední zápis, čímž počet prvků vedených jako Mistrovská díla stoupl na 90.²⁴

Zapsání na Reprezentativní seznam předchází dvouletý nominační cyklus (viz kapitola 2.2), ale zapisuje se každý rok. K prvnímu zapsání došlo v roce 2008, kdy byly bez dalšího zkoumání zapsány prvky dosud vedené jako Mistrovská díla. O rok později došlo k zapsání po prvních řádných nominacích z roku 2007. Většina států využila k nominacím první příležitosti, a proto bylo zatím v letech 2008 a 2009 zapsáno více prvků než kdykoli jindy. Během posledních dvou let se zdá, že ročně bude zapisováno 20 až 30 prvků. To může pokračovat do té doby, než budou všechny právoplatné památky nemateriálního kulturního dědictví zapsané na Reprezentativní seznam.

Příslušnost nominovaného prvku k určité doméně nemateriálního kulturního dědictví nemá vliv na pravděpodobnost jeho zápisu na Reprezentativní seznam. Nejvíce památek (121) je zapsáno pod doménou Společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události. Na druhém místě figuruje s počtem 115 zapsaných prvků Interpretační umění. Nejméně má naopak doména Znalosti a zvyklosti týkající se přírody nebo vesmíru, a to pouze 43 prvků. Jak je uvedeno výše, památky mohou být zařazeny pod několik domén současně, a proto součet počtu prvků zapsaných pod jednotlivými doménami značně převyšuje počet prvků na Reprezentativním seznamu celkově.

²² Registr dostupný zde: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

²³ *UNESCO ISSUES FIRST EVER PROCLAMATION OF MASTERPIECES OF THE ORAL AND INTANGIBLE HERITAGE* [online]. UNESCO Press, 2001-05-18, [cit. 2009-09-05] Dostupné z: <http://www.unesco.org/bpi/eng/unescopress/2001/01-71e.shtml>.

²⁴ *The Samba of Roda and the Ramlila proclaimed Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity* [online]. UNESCO Press, 2005-11-25, [cit. 2009-09-05] Dostupné z: http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=30973&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html.

Další zajímavostí je, že některé památky nejsou vůbec vedeny pod některou z domén. Na seznamu figuruje poměrně značný počet památek, které nejsou zařazené, a o vzniku dalších domén se neuvažuje. To je důkazem toho, že UNESCO skutečně nechává na komunitách a státech, aby zařadily svou památku do doménykam patří, a pokud podle nich nikam nepatří, respektují jejich rozhodnutí.²⁵

2.2 Proces zapisování

Celý proces zapisování na Reprezentativní seznam trvá dva roky, přičemž nominace musí být odevzdány už do konce března prvního roku procesu zápisu. Následuje detailní přezkoumávání dokumentů, případné opravy a dodávání chybějících materiálů navrhovateli. Mezi povinné přílohy patří doklad o souhlasu dotčených komunit se zápisem, potvrzení, že nominovaný prvek je opravdu zahrnut do soupisu nemateriálního kulturního dědictví nominujícího státu a kompletní a dokonalou fotografickou a video dokumentaci.²⁶ Nejsou-li do konce prvního roku tyto náležitosti splněny, je nominace vrácena státu s tím, že ji může předložit kompletní v příštím roce. Se začátkem druhého roku procesu začíná Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního dědictví²⁷ připravovat odborné posudky ke každé z nominací. V listopadu druhého roku se hlasuje o návrzích. Zamítnuté prvky již není možné znovu nominovat.²⁸

2.3 Kritéria

V nominačních souborech předložených státem je nutné prokázat, že prvek navržený k zápisu na Reprezentativní seznam splňuje všechna následující kritéria:²⁹

R.1 Prvek je součástí nehmotného kulturního dědictví, jak je definováno v článku 2 Úmluvy.

²⁵Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector: Intangible Heritage* [online]. 2008, 2013 [cit. 2014-07-23]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

²⁶Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva. 2014. Dostupné z: http://www.mkcr.cz/assets/zahranicni-vztahy/unesco/deklarace/nematerialni_kulturni_dedictvi/Reprezentativni-seznam_ICH-02-2015-CS_final.doc.

²⁷ Skládá se z 18 zástupců smluvních států, kteří jsou odborníci v dané oblasti. Jejich mandáty blíže upravuje úmluva v člancích 6 až 8.

²⁸Criteria and timetable of inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. UNESCO culture sector – Intangible Heritage [online]. 2012 [cit. 2014-07-06]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=173#criteria-for-inscription-on-the-representative-list>.

²⁹ Označení kritéria R.X je převzaté z oficiálních dokumentů UNESCO, stejně tak činí český překlad kritérií.

R.2 Zápisk prvku přispěje ke zviditelnění a uvědomění si významu nehmotného kulturního dědictví a k podpoře dialogu, čímž se promítne do kulturní rozmanitosti v celosvětovém měřítku a bude dokladem tvořivosti lidstva.

R.3 Jsou vypracována záchovná opatření, která by mohla umožnit ochranu a propagaci prvku.

R.4 Prvek byl předložen k zápisu na základě co nejširší možné účasti společenství, skupin nebo případně jednotlivců a s jejich svobodným, předem daným a poučeným souhlasem.

R.5 Prvek je uveden v soupise nehmotného kulturního dědictví přítomného na území předkládajícího (předkládajících) státu (ů), jak je uvedeno v člancích 11 a 12 Úmluvy.³⁰

3 Domény nemateriálního dědictví

UNESCO v Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví stanovilo pět obsahově širokých domén nemateriálního dědictví, které považuje za dostatečné, nicméně upozorňuje, že z pohledu pozorovatele nelze jednoznačně stanovit, co do které domény spadá. UNESCO tedy nechává na komunitách a státech, aby si samy určily, do které domény chtějí prvek nehmotného dědictví zařadit. Zároveň zdůrazňuje, že všechny domény jsou si rovny a mohou se prolínat,³¹ tedy jeden prvek může spadat do jedné, ale klidně i do všech domén nemateriálního kulturního dědictví. Kritéria pro nominaci se pro jednotlivé domény neliší.

3.1 Orální tradice a projevy včetně jazyka, jakožto nástroje nehmotného kulturního dědictví

Tato doména zahrnuje rozmanité mluvené projevy, jako jsou například přísloví, hádanky, příběhy, dětské říkanky, mýty a legendy, epické básně nebo písně, zaříkadla, modlitby, zpěvy, dramatická představení a další. Často slouží k předávání vědění, kulturních a sociálních hodnot a k uchovávání kolektivní paměti. Hraje důležitou roli při udržování tradic a kulturní diversity.

Některé typy ústních projevů jsou běžné a mohou být používány mnoha různými komunitami, zatímco jiné jsou vlastní pouze určité sociální skupině. V mnoha společnostech

³⁰Criteria and timetable of inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. UNESCO culture sector – Intangible Heritage [online]. 2012 [cit. 2014-07-06]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=173#criteria-for-inscription-on-the-representative-list>.

³¹ Příkladem je například Flamenco, Tango, Tibetská opera, Francouzská gastronomie a způsob přípravy jídel, atd.

je předvádění mluvené tradice velice ceněným speciálním povoláním a komunita má k těmto profesionálním umělcům velkou úctu jako k ochráncům jejich kolektivní paměti.³²

Pod touto doménou jsou zapsané například Arirang³³, folková lyrická píseň z Korejské republiky, Voladorská rituální ceremonie³⁴ z Mexika a další.³⁵

3.2 Interpretační umění

Interpretační umění zahrnuje vokální a instrumentální hudbu, tanec a divadlo, pantomimu, zpívanou poezii a podobné. Obsahuje početné možnosti kulturního vyjádření, které odráží lidskou kreativitu. Do této domény spadá hudba, nejuniverzálnější interpretační umění, které můžeme najít v každé společnosti. Dále tanec a tradiční divadelní představení, jakožto i předměty a artefakty spojené s předváděním interpretačního umění.³⁶

Pod touto doménou jsou zapsané například indický tanec Chhau³⁷, čínská Yueju opera³⁸, z Francie Fest-noz³⁹, tradiční slavnosti tance Bretaně, turecký festival MesirMacunu⁴⁰ a podobné.⁴¹

3.3 Společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události

Jsou to obvyklé činnosti, které strukturují život komunit a skupin a jsou sdílené a důležité pro mnoho z jejich členů. Jsou významné, protože potvrzují identitu těch, kdo je praktikují, jako součást tradice skupiny nebo společnosti a jsou úzce spjaté s významnými událostmi. Sociální, rituální a slavnostní události mohou být tradicemi spojenými s plynutím ročních období, událostmi v zemědělském kalendáři nebo životními fázemi člověka. Úzce souvisí s

³²Oral traditions and expressions including language as a vehicle of the intangible cultural heritage. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00053>.

³³Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00445>.

³⁴Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00175>.

³⁵Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

³⁶Oral traditions and expressions including language as a vehicle of the intangible cultural heritage. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00053>.

³⁷Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00337>.

³⁸Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00203>.

³⁹Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00707>.

⁴⁰Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00642>.

⁴¹Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

pohledem dané komunity na svět a vnímáním vlastní historie. Může se jednat o malá setkání, ale i velké společenské oslavy.⁴²

Pod touto doménou jsou zapsány například: peruánský nůžkový tanec⁴³, všemožné karnevaly, španělské lidské věže⁴⁴ a podobné zvyklosti a obřady.⁴⁵

3.4 Znalosti a zvyklosti týkající se přírody nebo vesmíru

Znalosti a postupy týkající se přírody a vesmíru jsou vědomosti a dovednosti vytvořené komunitou v interakci s přírodním prostředím. Tyto způsoby vnímání vesmíru jsou vyjádřeny mnohými zařikávkami a rituály, ale mohou to být pouze zvyklosti v chování k přírodě. Také silně ovlivňují hodnoty, přesvědčení a základy mnoha společenských praktik a kulturních tradic.

Tato doména zahrnuje řadu oblastí, jako jsou tradiční ekologické moudrosti, původní poznatky, znalosti o místní fauně a flóře, tradiční léčebné systémy, rituály, víry, iniciační obřady, kosmologie, šamanismus, obřady vlastnictví, festivaly, jazyky a výtvarná umění.⁴⁶

Již zapsané pod touto doménou jsou například: znalosti zpracování dřeva kmenu Zafimaniry⁴⁷ na Madagaskaru, íránské tkaní koberců⁴⁸, čínské znalosti a postupy matematického výpočtu přes počítadlo Zhusuan⁴⁹ a podobné.⁵⁰

3.5 Dovednosti spojené s tradičními řemesly

Existuje nesčetně mnoho výrazů tradičního řemesla: nástroje, oblečení a šperky, kostýmy a rekvizity pro festivaly a divadla, objekty používané pro skladování, přepravu a přístřeší, dekorativní umění a rituální předměty, hudební nástroje a potřeby pro domácnost, hračky

⁴²Social practices, rituals and festive events. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00055>.

⁴³Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00391>.

⁴⁴Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00364>.

⁴⁵Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

⁴⁶Knowledge and practices concerning nature and the universe. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00056>.

⁴⁷Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00080>.

⁴⁸Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00382>.

⁴⁹Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00853>.

⁵⁰Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

a další zábavné a vzdělávací předměty.⁵¹ Tradiční řemeslo je možná nejvíce hmatatelným projevem nemateriálního kulturního dědictví. Nicméně Úmluva se zaměřuje především na dovednosti, znalosti a řemeslo jako takové, spíše než na samotné řemeslné produkty.

Již zapsané nehmotné dědictví pod touto doménou je například: belgické lovení krevet na útesu Oostduinkerke⁵², čínská kaligrafie⁵³ a zpracovávání papíru⁵⁴, výroba strunného hudebního nástroje Tar z Azerbajdžánu⁵⁵, nebo Aubussonske gobelíny⁵⁶ z Francie.⁵⁷

4 Závěr

Z aktuálního vývoje na Reprezentativním seznamu a dění při nominacích můžeme konstatovat, že značka Nemateriálního kulturního dědictví je prestižní a státy velmi ceněná. Zatím neslouží jako turistické lákadlo, což ale není jejím účelem. Reprezentativní seznam slouží k vyzdvížení důležitosti prvků nemateriálního kulturního dědictví především pro obyvatelstvo, které je s oním prvkem spojeno. Státy si tento fakt uvědomují, uznávají ho a podle toho vybírají prvky k nominaci. UNESCO tak jednotlivým státům připomíná důležitost udržení kulturní diverzity na jejich území.

Státy, zastoupené v UNESCO na XX. ročníku Pražského studentského summitu, projdou zkráceným procesem nominací prvků na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva. Nominační dokumentaci budou předkládat rozděleni do skupin odborníků. Na základě těchto dokumentů a následné obhajoby každého z nich proběhne hlasování o zapsání na Reprezentativní seznam.

⁵¹Traditional craftsmanship. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00057>.

⁵² Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00673>.

⁵³ Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00216>.

⁵⁴ Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00219>.

⁵⁵ Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00671>.

⁵⁶ Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011&RL=00250>.

⁵⁷Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

Zdroje

BENUSAN, Emir. *The protection of cultural heritage artefacts in war-prone areas*. 1st edition. Paris: UNESCO WorldHeritage Center, 2011. 2 p.

Criteria and timetable of inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. UNESCO culture sector – Intangible Heritage [online]. 2012 [cit. 2014-07-06]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=173#criteria-for-inscription-on-the-representative-list>.

Knowledge and practices concerning nature and the universe. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00056>.

Lists of intangible cultural heritage and Register of best safeguarding practices. *UNESCO culture sector* [online]. 2013 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011#tabs>.

O'MEARA, David. *The Aswan Dam*. 1st edition. London: Faces, 2006. 23 p. ISSN: 0749-1387.

Oral traditions and expressions including language as a vehicle of the intangible cultural heritage. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00053>.

PERRY, Loni. *The Abu Simbel Relocation: Moving One of Egypt's Greatest Monuments* [online]. c2009 [cit. 2012/07/30]. Dostupné z: <http://suite101.com/article/the-abu-simbel-relocation-a169338>.

Průřezové téma Výchova ve vztahu ke kulturně historickému dědictví [online]. [cit. 2. října 2013]. Dostupné z: <http://www.historickededictvi.cz/prurezove-tema-vychova-ke-vztahu-ke-kulturne-historickemu-dedictvi>.

RÖSSLER, M. Protecting outstanding cultural landscapes. *The World Heritage Newsletter*, December 1993, no. 3, p. 15.

Social practices, rituals and festive events. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00055>.

The Samba of Roda and the Ramlila proclaimed Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity [online]. UNESCO Press, 2005-11-25, [cit. 2009-09-05] Dostupné z:

<http://portal.unesco.org/en/ev.php->

[URL_ID=30973&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html](http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=30973&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html).

Traditional craftsmanship. *UNESCO culture sector* [online]. 2012 [cit. 2014-07-19]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00057>.

Úmluva o zachování nemateriálního dědictví. In: Paříž, 2003. Dostupné z:

<http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/00009-CS-PDF.pdf>.

UNESCO ISSUES FIRST EVER PROCLAMATION OF MASTERPIECES OF THE ORAL AND INTANGIBLE HERITAGE [online]. *UNESCO Press, 2001-05-18, [cit. 2009-09-05]* Dostupné z: <http://www.unesco.org/bpi/eng/unescopress/2001/01-71e.shtml>.

World Heritage Information Kit [online]. c2008 [cit. 30. července 2012]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-567-1.pdf>.

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky